

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXIII. Justa expostulatio veterum Patrum, Sanctorum novissimorum,
Cardinalium, Archiepiscoporum, Episcoporum, Magistrorum spiritualium,
meliorum theologorum, aduersus Neotericos illos, quì ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

ii, ut prælaturæ ipse succedat. Ibi namque Tamburinus, propositâ quaestione: *an possit filius mortem patris optare, vel de illa gaudere, non ut malum patris (hoc enim esset admodum execrandum) sed ut ipse filius paternâ hereditate fruatur?* Item: *possint subditus Prælati sui mortem capere, ut prælaturæ ipse succedat?* Respondet 1°. *Si solum desideres ejusmodi effectus, hereditatem... prælaturam, facilis est responsio: licite enim hac optas.* 2°. *Si prædicta desideres sub conditione, facilis est responsio, licite posse.* 3°. *Si absolute desideres in hunc modum, cupio mortem patris, non ut malum patris, sed ut bonum meum, seu ut causam boni mei, Bonacina docet id illicitum.* Sed ipsi Castropalaum opponit, & subdit: *ex quibus vides opinionem Castropalæ satis probabilem esse.*

240 Alii (ut Escobar tr. i. exam. 7. n. 48.) censent, quod iusta causa occidendi hominem, propter aliam, sit intentio recuperandi honorem, ostendendo signa excellentiæ, & existimationem apud homines capiendâ. Provocato etiam ad duellum, justam sistendi se provocanti causam censet Hurtado (apud Dianam p. 5. tr. 14. resol. 99.) *ne gallina ab exercitu existimetur, & non vir.*

241 Alii iustam causam putant, in eleemosynam non erogant pecuniam statui præsentis superfluum, atque adeo eximendi se ab obligatione faciendi eleemosynam de superfluo; justam (inquam) ad id causam putant intentionem asservandi dictam pecuniam, ad suam vel suorum exaltationem, solâ pecuniæ vi comparandam.

242 Alii (ut Sanchez l. i. oper. moral. c. 6. n. 16.) videtur quod ad offerendum se conspectui viri, à quo se turpiter sciri amari, iusta mulieri causa sit, intentio utendi jure libertatis egrediendi domo, standi ad ostium, vel fenestram, & discurrendi per civitatem, absque animo provocandi ipsum ad turpem istum amorem.

243 Alii, & quidem multis, emolumentum temporale, vel commodum non parvum, iusta videtur causa non deserendi proximam peccati mortalis occasionem.

244 Nec absque omni fundamento taliter opinati sunt, semel dato, quod cælestem intentionem omnibus deliberatis actibus nostris adungere non teneamur, sed carnali vel temporali intentione contenti esse possimus. Quâ non est cur subinde contenti esse non possimus, si creaturas propter se finaliter amare possimus, uti ostensum est l. 4. n. 14. Et lib. 7. n. 76. & seqq.

245 In quæ verò absurda prolapsi sint negantes obligationem semper amandi Deum, actu vel virtute, vide lib. 6. n. 49.

CAPUT XXIII.

Iusta expostulatio veterum Patrum, Sanctorum novissimorum. Cardinalium, Archiepiscopo-

rum, Episcoporum, Magistrorum spiritualium, meliorum Theologorum, adversus Neotericos illos, qui asserere non verentur, in Bajo damnatam esse doctrinam que tradit obligationem referendi omnes actus nostros deliberatos in Deum.

ITane, filii, nos Bajani sumus, qui lumina suimus Civitatis Dei, qui vitâ ad divinas regulas optimè gestâ, debellatisque temporum nostrorum erroribus, de iis Ecclesiam fecimus triumphare? Quæ est ista temeritas, & imprudentia vestra, quâ audetis nos hostiliter insectari, quos debuistis fideliter imitari? Quid est quod traditionem nostram, de referendis in Deum, finem ultimum, omnibus humanis actibus, tantâ animositate impetit, nullâque sobriâ consideratione pulsatis, velut damnatam à Pontificibus Romanis? Doctrina ista est divina, est evangelica, est apostolica, est christiana. Eam uti talem à nobis intellectam, à nobis traditam fuisse, oracula nostra supra enarrata testantur. Si cernitis, cernite, & tandem aliquando tacere, torque & tam venerandis oraculis præjudicantem animositatem vestram submitte.

Vobiscum permiffum est, divinas, evangelicas, apostolicas Scripturas contra eum sensum quo eas omnes vel ferè omnes intelleximus, & exposuimus, intelligere, expone-re? An non hoc Romana inhibet Ecclesia in Concilio Tridentino sess. 6. Alimne sensum, quàm à nobis communiter traditum, Romana sequitur Ecclesia? Quâ igitur confidentiâ dicere audetis, communem illum sensum nostrum, alienum esse à sensu Ecclesiæ Romanæ, cujus nos defensores fuimus, & rectores? Quâ fronte, imò quâ temeritate jactatis, sensum illum nostrum Bajanum esse, Jansenianum esse, sive in Bajo Janseniove damnatum? Videte, qui, & quibus, filii utique Patribus, tam gravem, tamque nefariam irrogatis injuriam. Luce clariora sunt testimonia nostra. Ab Ecclesiæ Romanæ more, Romanorumque Pontificum mente profus alienum est, improbare doctrinam, quam communi nos calculo censemus esse divinam, evangelicam, apostolicam, christianam, id est, in divinis, evangelicis, apostolicis Scripturis stabilitam, & ideo christianam; utpote demonstratam ex ipsomet sine, quem christiana religio docet, ex sine utique creationis, redemptionis, & vocationis hominum ad Christianissimum, qui est vivere Deo, non sibi.

Nec solum filii Patribus, sed & Conventui Patrum, infertis injuriam, quorum multitudo non est multitudo popularis; siquidem non solum filii, sed & Patres Ecclesiæ sunt. Ex quorum numero plures sunt Romani Pontifices, Zosimus, Cælestinus, Leo, Gregorius, de quibus prædictum est: *Pro Patribus tuis nati sunt tibi filii, constitues eos principes super omnem terram.* Ex eodem Cor-

ventu sunt Ambrosius, Basilius, Hieronymus, Augustinus, Prosper, Fulgentius, Bernardus, totque alii supra laudati, quorum vos movere debuit tanta consensus; ne doctrinam ab ipsis traditam velut Bajanam traduceretis. In Ecclesia Catholica doctrinae sanæ studiis claruerunt, spiritualibus armis muniti, & accincti, strenua contra hæreticos bella gesserunt, perfuncti fideliter suæ dispensationis laboribus, in pacis gremio dormierunt. Eorum doctrinam Ecclesia in Conciliis suis semper secuta fuit, suosque ex ea Canones construxit. Quæ est ergo imperitia vestra; quod eam vos ab Ecclesia proscriptam dicitis? In eo utique non nobis dumtaxat, sed & ipsi Ecclesie injuriam estis, non sine hæreticorum scandalo, quorum sacrilegæ concinitus audacia, quæ Romanam calumniantur Ecclesiam, quasi ipsa suis, seu Romanorum Pontificum, Generaliumque Inquisitorum censuris, defecerit ab expressis S. Augustini, aliorumque veterum Patrum sententiis ad opiniones novas.

249 Definat igitur damnatus Casuistarum Apologista, delinat Sabranus; definat Ardekinus erroneam asserere doctrinam, quæ Christianis omnibus præceptum asseritur, ut actus omnes suos ad Dei gloriam actu vel virtute referant. Hanc quippe istius Apologistæ propositionem Ecclesia Senonensis & Patiensis merito censuit temerariam, falsam, Patribus, S. Thomæ, & clarissimis Theologie Doctoribus injuriosam, qui in his Pauli verbis, *Omnia vestra in charitate fiant, & omnia in gloriam Dei facite; verum præceptum semper agnoverunt, &c.*

250 Quod autem propositio illa non solum injuriola sit sanctis Patribus, sed & S. Thomæ, & Magistris spiritualibus in Ecclesia probatissimis, pluribusque Cardinalibus, Archiepiscopis, Episcopis, melioribus Theologis, invictè demonstratum est capitibus præcedentibus, ubi etiam probatissimos Magistros spirituales, Thomam à Kempis, Dionysium Carthusianum, S. Ignatium Societatis Fundatorem, S. Thomam Villanovanum, Ludovicum Granatensem; pro eadem obligatione produximus. Denique pro ea meliores Theologos stare Catharinus & Salmeton supra laudati testantur, de melioribusque hæud dubiè Theologis loquitur pientissimus, pariterque sapientissimus Cardinalis Bona; dum p. 1. princip. vit. christ. art. 29. sic ait: *Theologi, licet unanimi consensu asserant quosdam actiones humanas (secundum speciem) nec bonas nec malas esse, quales sunt ambulare, comedere, dormire; docent tamen eum peccare, qui reipsa dormit, edit, ambulat, & hac non refert ad ultimum finem.*

CAPUT XXIV.

Iusta expostulatio Christiana Religionis adversus eosdem.

251 **Q**uomodo non Christiana Religio justè expostulet adversus vos, qui damnatam

& erroneam temerario ausu asseritis obligationem, quam ex principis vita Christiana, Christianique hominis sine, S. Bernardus, S. Thomas Villanovanus, S. Ignatius, alique Sancti demonstrant? ex eo utique quod illi omnem debeamus amorem, qui nobis amandi præstitit voluntatem, quodque Christianus, qui nullo momento suus est, nullo momento sibi vel ulli creaturæ vivere debeat, sed ei cujus totus est per creationem, redemptionem, vocationem; ad quem proinde omni momento referre debeat vitam suam, omnesque & singulos actus suos deliberatos?

Et quid rationibus istis magis evidens, quid magis christianum? Nulla creatura habet esse finaliter propter se; sed propter Deum, qui *universa propter semetipsum operatus est*. Nulla proinde creatura bona est, & amabilis propter se; sed propter Deum, propter quem habet esse. Nulla ergo creatura ordinatè amatur finaliter propter se; sed propter Deum.

Nulla creatura, in ordine rerum, rationem habet finis nostri, etiam negativè ultimi, sed mediè dumtaxat ad Deum; finem nostrum ultimum. Nulla ergo creatura, in ordine amoris, rationem habere potest finis amoris nostri, etiam negativè ultimi; sed rationem dumtaxat mediè, seu vehiculi ad Deum, ut docent Magistri spirituales, & Christiana ratio, quæ dicitur, quod talis esse debeat ordo amoris, qualis est ordo rerum in bonitate & amabilitate. Hinc autem manifestè conficitur, nullam creaturam bene & ordinatè amari propter se; tamquam finem; etiam negativè ultimum; sed propter Deum dumtaxat, uti docent Sancti, Magistri spirituales, melioresque Theologi. Et rationem dat Augustinus l. 18. de Civit. c. 12. quia bonum quodcumque bene amatur, quando amatur ordine custodito; male autem, ordine perturbato.

Ecce quomodo principis celo terraque immobilioribus nititur Nostra, seu Sanctorum potius de operibus in Deum referendis doctrina. Quam proinde in Bajo damnatam temerè asserit quisquis asserit, ut constat ex dictis Prolegomeno 7.

Dolendum certe in ea nos esse temporum calamitate, ut ab iis, quibus laxior placet Ethica, tam sancta nigro pulvere conspergatur doctrina, quam nec à Pio V. nec ab Alexandro VIII. proscriptam esse abundè monstratum est ibidem.

Et abundantius ostenditur ex eo quod si qui eam per Bullam Pii V. damnatam prætendunt, non solidis, sed solis sophisticis argumentis, id ex ea deducant. Quæ in materia & forma peccate ipsimet animadverterent, nisi præoccupati animi præjudiciis laborarent.

Si enim, depositis tantisper præjudiciis, Pii V. Bullam expenderent, duo in illa animadverterent. Primum est, quod in fine Bullæ Pontifex expressè declaraverit, aliquas ex damnatis ibi propositionibus aliquo pacto su-